

مرکز مجرب از امام صادق علیه السلام

منطق مقدماتی

انواع قیاس

جلسه ۱۱

استاد وافی

دو نکته:

الف: قیاس از سنخ مرکب تام خبری است

ب: بین پذیرش نتیجه با پذیرش مقدمات، رابطه استلزامی برقرار است

اقسام قیاس:

۱. قیاس استثنایی :

قیاسی است که نتیجه یا نقیض آن در یک مقدمه حضور دارد.

الف اتصالی:

قیاسی که در آن شرطیه متصله باشد.

ب: قیاس استثنایی انفصالی

قیاسی که در آن شرطیه منفصله باشد.

۱. حقیقی

۲. مانعة الجمع

۳. مانعة الخلو

۲. قیاس اقترانی

قیاسی است که در آن، اجزای نتیجه در مقدمات پراکنده است.

- مفاهیم به کار رفته در قیاس اقترانی :

مرکز مجرب از امام صادق علیه السلام

حد اصغر، حد اکبر، حد اوسط، صغرا، کبرا و نتیجه. حد اصغر همان موضوع نتیجه است، حد اکبر همان
محمول نتیجه است و حد اوسط جزئی است که در مقدمات تکرار می شود. صغرا مقدمه ای است که حد
اصغر در آن است. کبرا مقدمه ای است که حد اکبر در آن واقع است و نتیجه که محصول مقدمات است از

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv حد اصغر و حد اکبر ترکیب یافته است. ImamSadiq.tv

اقسام قیاس اقترانی

الف: اقترانی شرطی :

یکی از مقدمات شرطیه است.

ب: اقترانی حملی:

هر دو مقدمه حملیه است.

اقسام قیاس اقترانی حملی:

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

شکل اول: حد وسط موضوع در صغری و محمول در کبری

شکل دوم: حد وسط محمول در هر دو

شکل سوم: حد وسط موضوع در هر دو

شکل چهارم: برعکس شکل اول

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv